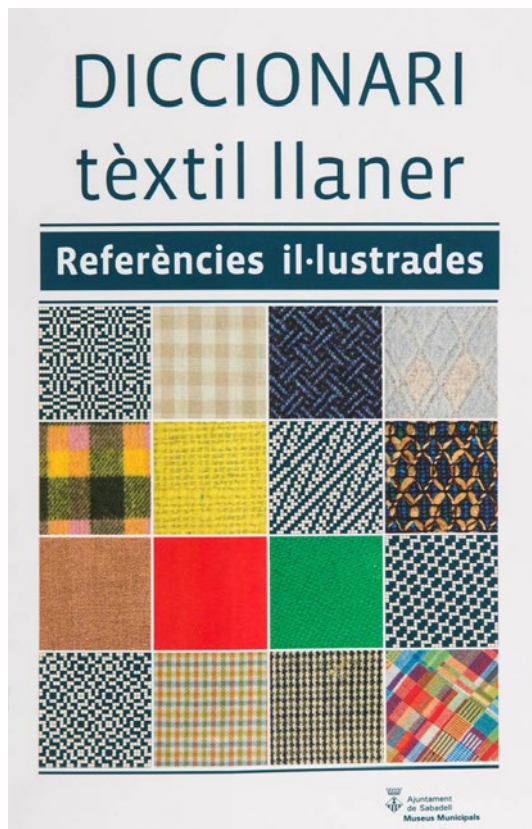

Diccionari tèxtil llaner. Referències il·lustrades

■ Roser Enrich Gregori

Museu d'Història de Sabadell
ISBN 978-84-87221-29-3

Aquest llibre és un exemple dels bons resultats que es poden assolir quan una institució museística, en aquest cas el Museu d'Història de Sabadell, estableix lligams de col·laboració amb la societat civil, amb els agents que han participat directament en el procés històric. En el cas que ens ocupa, des del 2004 el museu compta amb la col·laboració el *Grup de teòrics* integrat per antics professionals de la indústria tèxtil llanera sabadellenca. Coneixedors de la teoria i de la pràctica dels teixits; són agents directes, i alhora testimonis, de la principal activitat econòmica de la ciutat, la fabricació de teixits de llana. Activitat, al voltant de la qual, i durant més de 150 anys, han pivotat tots els altres aspectes de la vida de la ciutat.

Amb la voluntat de transmetre els seus coneixements als profans de la indústria tèxtil, i de deixar un llegat a les noves generacions, el Grup de teòrics tingué la iniciativa de confeccionar un diccionari de *mostres vives*, en què el nom del teixit s'il·lustra amb la mostra de roba corresponent, d'aquí sorgí el *Diccionari tèxtil llaner* que amb dos volums un de *llaneria* (roba de dona) i un de *panyeria* (roba d'home) recull i compendia els diferents tipus de teixits presents en els mostraris del fons del Museu d'Història de Sabadell, tots fabricats per empreses sabadellenques, i que desinteressadament el Grup de teòrics han catalogat

El llibre que ressenyem *Diccionari tèxtil llaner. Referències il·lustrades* reproduceix i agrupa els dos volums de mostres reals realitzats per la comissió de teòrics del museu.

L'edició comença amb una introducció en la que es tracta el paper preeminent de la indústria tèxtil llanera a la ciutat de Sabadell a partir de mitjans del s. XIX fins a les últimes dècades del s. XX; la importància que tenia per les empreses realitzar uns bons mostraris per distingir-se dels competidors, mostraris que les empreses guardaven i arxivaven amb cura. Es fa referència a l'important fons de mostraris tèxtils —més de 4000 volums— d'indústries sabadellenques que el museu d'Història custòdia, i es fa esment de la catalogació que des de 2004 s'ha portat a terme gràcies a la col·laboració de la Comissió de teòrics del museu. Seguidament s'explica el perquè del diccionari, la seva gestació i realització arrenca en la discussió i validació dels termes a emprar durant el procés de la catalogació. Finalment es relacionen els diferents factors que incideixen en la denominació d'un teixit de llana.

La publicació segueix amb la reproducció íntegra del diccionari realitzat pels teòrics: una primera pàgina amb els dibuixos dels tres lligaments fonamentals —plana, sarja i setí—, a la que segueixen les fotografies, mostra per mostra fins a un total de 225, acompanyades del nom del teixit, i amb una ampliació fotogràfica al costat per apreciar més els detalls. La publicació clou amb un índex de mostres.

La iniciativa del Museu d'Història de Sabadell, de publicar aquest diccionari de *mostres vives* posa a l'abast del públic interessat i especialitzat, una obra que per les seves característiques és única, i que en cas contrari, el seu coneixement es circumscriuria només a les consultes realitzades en el mateix museu. ■

Modernisme. Art-tallers-indústries

Publicat per la Fundació Catalunya-La Pedrera.
ISBN: 978-84-944195-3-9

■ Neus Ribas

El passat 7 d'octubre de 2015 es va inaugurar a La Fundació Catalunya-La Pedrera l'exposició *Modernisme. Art-taller-indústries*, comissariada per Mireia Freixa, que vol ser una reinterpretació del modernisme com a fenomen més enllà de la història de l'art i que en aquest cas té en consideració la tasca desenvolupada per una gran quantitat de tallers, indústries, artesans, que van produir diversos elements de la decoració de les cases de la burgesia catalana entorn del 1900.

L'exposició disposa d'un catàleg en què, a més dels articles sobre aspectes generals del modernisme signats per experts com Mireia Freixa, Pilar Vélez i Teresa-M Sala, en trobem d'altres de més específics dedicats a les diferents arts decoratives presents en aquesta exposició: vitrall, ceràmica, fusteria, forja... i, per descomptat, el tèxtil.

L'article de Laura Casal-Valls *Modernisme i*

modernismes en les arts de l'agulla, està dedicat a la renovació que suposa el modernisme en l'aixovar domèstic i la moda, especialment femenina. Igual que la resta d'arts decoratives, el modernisme imposa un nou llenguatge estètic que s'aplica a l'abillament de la llar: llençols, cobretaules, estovalles, estores, cortines... es dissenyen en consonància amb el nou mobiliari de les cases burgeses d'aquest període. En aquest sentit, la Casa Castells d'Arenys de Mar és un exemple clar d'un taller dedicat a la realització de treballs de punta artesana aplicats a la decoració de la llar.

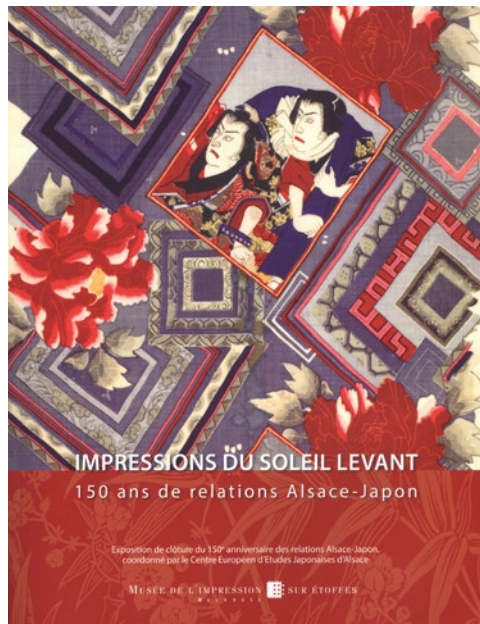
En l'àmbit de la moda, enfront de modistes de renom com Joana Valls, Maria Molist i Madame Renaud que treballen per a les classes benestants catalanes, l'aparició dels magatzems com El Siglo, El Barato o El Águila impulsen una democratització de la moda a què poden accedir les classes mitjanes. El treball de les grans modistes d'aquesta època representa la realització d'una creació artística, una peça única, i en el catàleg queda demostrat en el vestit tipus Poirer i l'abric, tots dos de Renaud & Cie del Centre de Documentació Museu Tèxtil de Terrassa. ■

Impressions du Soleil Levant. 150 ans de relations Alsace-Japon

Catàleg de l'exposició

■ Assumpta Dangla

Musée de l'Impression sur Étoffes de Mulhouse
ISBN: 978-2-36701-047-2

El catàleg commemora el 150è aniversari de les relacions Japó-Alsàcia, una de les primeres regions europees que va tenir relació directa amb el país nipó a la segona meitat del segle XIX. Ja l'any 1863 alguns comerciants d'Osaka van establir contacte amb Europa per fer-hi fabricar productes pel mercat japonès, d'acord les tècniques més avançades a l'època. Eren, sobretot, muselines de llana per a la confecció de kimonos i vestits per a l'hivern. L'intercanvi durà anys, i tingué una àmplia repercussió en l'economia i el domini de l'art. En aquest sentit, el catàleg proposa un recorregut pels primers tèxtils alsacians que permeteren al públic europeu descobrir l'univers de les formes japoneses, amb novetats que varen ser presents en la gènesi de l'impressionisme i el modernisme.

És un catàleg de caràcter didàctic, amb una selecció encertada de peces de les col·leccions pròpies, de la Société Industrielle de Mulhouse, del Cabinet des Estampes et des Dessins d'Estrasburg, del Musée Unterlinden i la Bibliothèque Humaniste de Colmar i d'altres institucions i particulars.

S'estructura en tres grans blocs. Primer, el catàleg obre amb unes pinzellades sobre el gust per l'exotisme, el japonisme i la importància que van tenir les col·leccions d'art i arts decoratives que es reuniren a l'època. Segueix amb un estudi de la influència del Japó en els tèxtils estampats d'Alsàcia, i els principals temes iconogràfics: naturalisme, motius japonitzants característics (geishes, samurais, *cloisonnés*...) i minimalisme. És interessant observar com els dissenyadors alsacians, sobretot els de Mulhouse, traduïen el llenguatge japonès al gust europeu i en resultaven teixits de gran riquesa visual. I es destaca la tendència minimalista, que es troba de plena actualitat. En un tercer apartat, es mostren les fonts d'inspiració més diverses, sobretot les revistes i els llibres d'arts decoratives consagrats a l'art japonès.

I més enllà de l'aspecte formal, el catàleg tanca amb una reflexió sobre les influències entre alsàcia i Japó, tant pel que fa als teixits produïts pels francesos, com l'amplitud de les exportacions, com la competència que va suposar la nova indústria tèxtil al Japó i la seva presència a Occident. L'equip del Musée de l'Impression sur Étoffes ha fet un retrat panoràmic d'aquesta llarga, intensa i fructífera relació entre Japó i Alsàcia. En resum, és un catàleg breu però ple de notes que aproximen a unes tipologies de teixit que van marcar tendència i que la seva influència es fa sentir encara ara en les arts, amb un llenguatge que és present al disseny actual. ■